

ἀποτέλεσμα

Πόντ. (Τιμερ.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. τέλεσμα.

Λαμβάνω χρῶμα μαυροκόκκινον ὡς εἶναι τὸ χρῶμα τοῦ τέλεσμα (ἀχλαδιοῦ φουρνισμένου).

ἀποτέλεσμαν τό, Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτέλεσμα.

Τὸ νὰ γίνῃ αἰθρία.

ἀποτέλεσμα

Πόντ. (Σάντ.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τέλεσμα.

Αἰθριάζω : Ἀποτέλεσμα

ἀποτέλεσμα

Πόντ. (Τιμερ.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. τέλεσμα.

Ἀποσπῶ ἐκ ξύλου μικρὰ τεμάχια εἴτε διὰ τῆς χειρὸς εἴτε διὰ κοπτεροῦ ὅργανου : Ἀποτέλεσμα τὸ ξύλο - τὸ σανίδηττ. Συνών. ἀποτέλεσμα.

ἀποτέλεσμαν τό, Πόντ. (Τιμερ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἀφηρημένη ἔννοια τοῦ ἀποτέλεσμα. Συνών. ἀποτέλεσμα.

ἀποτέλεσμαν τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἀφηρημένη ἔννοια τοῦ ἀποτέλεσμα. Συνών. ἀποτέλεσμα.

ἀποτέλεσμα

Πόντ. (Τραπ.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. τέλεσμα.

Ἀποτέλεσμα, δὲ ίδ. : Γιατὶ ἀποτέλεσμα τὸ ξύλον;

ἀποτέλεσμα

Πόντ. (Χαλδ.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τέλεσμα.

Συμπιέζω, συνθλίβω : Ἀσμ.

Τὴν πέτραν ἐπειζούμπιξεν, | χονλᾶρνεντον ἔσταξεν.
Συνών. τέλεσμα.

ἀποτέλεσμα

Κρήτ. ποτέλεσμα Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. τέλεσμα.

1) Πληθ., καρποὶ ὡς τὰ τέλεσμα (κυπαρισσόμηλα), ἦτοι ὑπολείμματα εὐτελῆ ἀπίων, καστάνων, κυδωνίων κττ. : Ἐπήρετε τὰ καλὰ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα μοῦ φήκετε.

2) Μετων. ἄνθρωπος μικρόσωμος : Ἐχει ἔνα γενοῦ καὶ εἶναι δὲ κακομοίρης ἀποτέλεσμα. Συνών. ἀνάκοντος, ἀπόκοντος, κοντοστούμπης, κοντούλλης, κοντούτσικος.

ἀποτηγανίδι

τό, Κυκλ. ποτηγανίδιν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτηγανίδια καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. ίδια.

Ὑπόλειμμα εἰς τὸ τηγάνιον μετὰ τὸ τηγάνισμα, οἷον ἔλαιον, βούτυρον, θρύμματα ζύμης ἢ κρέατος κττ. ἐνθ' ἀν. : Φύλαξε τὸ ἀποτηγανίδια γιὰ νὰ τηγανίσωμε πάλι μεθαύριο (ἐνταῦθα ἀποτηγανίδια = ὑπολείμματα ἔλαιον) Κυκλ. Τὸ ποτηγανίδιν τοῦ ψαροῦ νὰ τὸ βάλης σὲ τὰ λουβιὰ τὰ χλωρὰ τῶν νὰ γλείψῃς τὰ δέρκα σου Κύπρ. Πρ. ἀποτηγανίδια 2.

ἀποτηγανίδια

σύνηθ. ἀποτηγανίδια βόρ. ίδιωμ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τηγανίδια. Πρ. καὶ ἀρχ. ἀποτηγανίδια = τρώγω ἐκ τοῦ τηγάνου.

Τελειώνω τὸ τηγάνισμα : Ἀμα ἀποτηγανίδια τὰ ψάρια ἔρχομαι. Δὲν ἀποτηγάνισα ἀκόμα.

ἀποτηγανίσμα

τό, σύνηθ. ἀποτηγανίσμα βόρ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτηγανίδια. Πρ. καὶ μεταγν. ἀποτη-

γάνισμα = λίπος.

ἀποτίμασμα

τό, Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτίμασμα, δὲ ίδ. ἀποτίμω.

Τὸ νὰ προσβάλῃ τις τὴν ὑπόληψιν ἄλλου, καθύβρισις.

Συνών. ἀποτίμημα, ἀποτίμια 1.

ἀποτίμημα

τό, ἀμάρτ. ἀποτίμημα Πόντ. (Σάντ.)

Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτίμω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἀποτίμημα, δὲ ίδ.

ἀποτίμημα

ἡ, Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτίμω καὶ τῆς καταλ.-ία, δὲ ήν ίδ. -ιά.

1) Ἀποτίμημα, δὲ ίδ., Πόντ. (Χαλδ.) 2) Βλασφη-

μία Πόντ. (Σάντ.) Συνών. βλαστήμα.

ἀποτίμω

Ἄστυπ. Θράκ. (Σηλυβρ.) Κάρπ. Κῶς Πόντ.

(Οἰν. Σάντ. Χαλδ.) Σύμ. κ.ἄ. ἀποτίμω "Ηπ. Πελοπν.

(Λάστ.) κ.ἄ. ἀποτίμω "Ηπ. (Ζαγόρ.) ἀποτίμω Σάμ.

ἀποτίμημα "Άστυπ. Κάρπ. Κῶς Πόντ. (Άμισ. Χαλδ.) Σύμ.

κ.ἄ. ἀποτίμημα Πόντ. (Χαλδ.) Μέσ. ἀποτίμειον Πόντ.

(Κολων.) Τὸ ἀρχ. ἀποτίμω = περιφρονῶ.

1) Προσβάλλω τὴν ὑπόληψιν τινος, καθύβριζω ἐνθ' ἀν.:

Τὸν ἀποτίμησε Λάστ. Μ' ἀποτίμησε Σάμ. Ἐποτίμεσεν ἀτον. Οἰν. || Ἀσμ.

Κε δ "Ελυμπος ἐρκίνεψε Καλόλιμνο νὰ βρίση,

μὲ καταφρόνεσες πολλὲς νὰ τὸν ἀποτίμήσῃ

Κάρπ. Διὰ τὴν σημ. πρ. Ὁμηρ. "Υμν. Ερμ. 35 «ἄλλ' οἴσω

σ' ἐς δῶμα λαβὼν ὅφελος τί μοι ἔσση οὐδ' ἀποτίμήσω».

β) Ἐπὶ γυναικός, διαφθείρω Πόντ. (Οἰν.): Ἐποτίμεσεν ἀτενα. Συνών. ἀτιμάζω. 2) Βλασφημῶ Πόντ. (Σάντ.) Συνών. ἀτιμώνω, βλαστήμω.

ἀποτίναγμα

τό, ἐνιαχ. ἀποτίναγμα Πελοπν. (Τρίκκ.)

ἀποτίναγμαν Πόντ. (Τραπ.) ἀποτίνασμα Λεξ. Αἰν. ἀποτίνασμα Σκόπ. ἀποτίνασμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτίναζω. Τὸ ἀποτίνασμα καὶ παρὰ Σομ.

1) Τὸ νὰ ἀποτίναξῃ τις, νὰ τελειώσῃ τὸ τίναγμα, τὸν

καθαρισμὸν πράγματός τινος Λεξ. Αἰν. β) Καθαρι-

σμός, ξεσκόνισμα τινάσσομένου πράγματος Πόντ. (Τραπ.)

Συνών. ξετίναγμα. 2) Πληθ., τὰ βραχέα ἔρια Πελοπν.

(Τρίκκ.) Συνών. κατασόμαλλο.

*ἀποτιναγούδι

τό, Πληθ. ἀποτιναγούδα Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτινάζω παρὰ τὸ θέμ. ἀποτιναγ - καὶ τῆς καταλ.-ούδι. Διὰ τὸν μεταπλασμένον τύπον *ἀπο-

-τινάγουδο ίδ. ἀποδιλεγούδι.

Πληθ., τὰ ἐκ τῆς διαλογῆς ἀνευ ἀξίας κατάλοιπα:

Ἐπήρανε τὰ καλὰ καὶ τοῦ δώκανε τὸ ἀποτινάγουδα. Συνών.

ἀποδιλεγούδι.

ἀποτινάζω

, ἀποτινάσσω Κρήτ. ἀποτίναζω Σα-

μοθρ. ἀποτινάζω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀπο-

-τινάζω βόρ. ίδιωμ. ποτινάσσω Κύπρ. ποτινάσσω Κῶς

Νίσυρ. Τῆλ. κ.ἄ. ποτινάζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) κ.ἄ. πε-

-τινάζω Καππ. (Ανακ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀποτινάσσω.

1) Ἀπορρίπτω μακρὰν διὰ τιναγμοῦ Καππ. (Ανακ.):

Ἄσμ.

Μὲ χουρσᾶ τὰ μανίκια της τὰ διόνυα πετινάζει,

μὲ χουρσὸν λαχτυλίδι της τὰ παγούρια τσακίζει

(λαχτυλίδι = δαχτυλίδι, παγούρια = κρυσταλλώδεις πάγοι).

2) Καθαρίζω τι τοῦ κονιορτοῦ τινάσσων αὐτὸ Πόντ. ("Οφ. Τραπ.): 'Ἐπετίναξα τὸ χαλὶν Τραπ. Ἀποτίναξο τὸ γεργάν' "Οφ. Συνών. ἀποτοζώνω, ξεσκονίζω, τινάζω. 3) Καθαρίζω ἐντὸς κοσκίνου, ἐπὶ δημητριακῶν καρπῶν Τῆλ. Συνών. κοσκινίζω. 4) Τελειώνω τὸ τίναγμα, τὸν διὰ τιναγμοῦ καθαρισμὸν ἀπὸ τοῦ κονιορτοῦ κττ. σύνηθ.: Δὲν ἀποτίναξεν ἀκόμη τὰ σιρωσίδια.

5) Ἐνεργ. ἀμτβ. καὶ μέσ. ἀνατινάσσομαι, οἷον ὑπὸ αἰφνιδίου ἀκούσματος, φόβου, νόσου κττ. ἦ καθ' ὑπνον Κύπρ. Κῶς Νίσυρ. Σαμοθρ. κ.ά.: Ἀποντράσσο' ἥ-ῆ-ἄνουστον κὶ πααμ' λᾶ (ἀποτινάσσεται δ ἀρρωστος καὶ παραμιλᾶ) Σαμοθρ. Τί ἔχ' τοὺς πιδὶ κι ἀποντράσσο'; αὐτόθ. Τότε ἐφοβήθηκε τὸ πουλλὶ καὶ ποτινάχηκε καὶ ἔφυε ἡ μιά του φτερούδα (ἐκ παραμυθ.) Νίσυρ.

ἀπότιστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. "Οφ. Τραπ.) ἀπότοστος βόρ. Ιδιώμ. ἀπότιγος σύνηθ. καὶ Πόντ. ("Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀπότρογος βόρ. Ιδιώμ. ἀπότιος Πελοπν. (Λακων.) κ.ά.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπότιστος.

1) 'Ο μὴ ποτισθεὶς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. "Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ζφα ἀπότιστα. Γαϊδούρι ἀπότιστο κοιν. Τὰ χτηνᾶ ἀπότιστα εἶναι Τραπ. Ἀπότιγα εἶναι τὰ ζὰ Κερασ. "Οφ. Χαλδ. Τὸ μωρὸν ἀπότιγον ἔν' Χαλδ. 2) 'Ο μὴ ἀρδευθεὶς κοιν.: Κῆπος - χωράφι ἀπότιστο ἦ ἀπότιγο. 'Η γλάστρα εἰν' ἀπότιστη. Δέντρα ἀπότιστα κοιν. Ἀπότιγα λάχανα "Ηπ. Τό 'χον ἀπότρογον τὸν τριψύλλι' Στερελλ. (Αἴτωλ.) || Ἀσμ.

Γαρουφαλέά μου ἀπότιστη, ποιὸς θενὰ σὲ ποτίσῃ; Ρόδ. 2) 'Ο μὴ ποθεὶς Πόντ. ("Οφ.): 'Ἀπότιγο ἔν' τὸ γάλα.

3) 'Ο μὴ πιὼν Πελοπν. (Μάν.) κ.ά.: Ἡρθα νηστικὸς κι ἀπότιγος Μάν. Ξεκινήσανε νηστικοὶ κι ἀπότιγοι νὰ πάνε 'ς τὴ δουλειά τους αὐτόθ. || Γνωμ. Πήγαινε 'ς τὴ βρόσι νὰ πηγῆς καὶ νὰ γεμίσῃς, πήγαινε 'ς τὸ ξερολάγκαδο νὰ φύγῃς ἀπότιγος Λακων. 2) 'Ο μὴ πιὼν ποτὸν οἰνοπνευματῶδες Πελοπν. (Αρκαδ. Λακων. Μάν.) Πόντ. ("Οφ. Τραπ. Χαλδ.) κ.ά.: 'Ἀπότιστος δὲ μπορῶ νὰ τραγουδήσω 'Αρκαδ. Ἀπότιγος εἶμαι Τραπ. Χαλδ.

Πβ. ἀπιώτος, ἀποτος.

ἀποτιτσίνωμα τό, ἀμάρτ. ποτιτσίνωμαν Κύπρ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀποτιτσινών-νω.

Μορφασμὸς τοῦ προσώπου ἐξ οἰασδήποτε δυσαρεσκείας ἦ ἀηδίας.

ἀποτιτσινών-νω Κύπρ. ποτιτσινών-νω Κύπρ. ποτιτσινών-νω Κύπρ.

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. τίτσινος.

1) Μορφάζω ἐκ δυσαρεσκείας ἦ ἔνεκα δυσαρέστου αἰσθήματος: 'Ἐφαεν δῖνα τδαι ποτιτσινών-νει. Εἶδεν με τδ' ἐποτιτσινωσεν τὴν μουτσούναν του. 'Ποτιτσινών-νει, γιατὶ 'ἐν κάμυει χάζιν τὸ φαεῖν. 'Εμεινεν ποτιτσινωμένος. 2) 'Αγδιάζω τι: 'Ο δεῖνα ποτιτσινών-νει τὸ φαεῖν.

***ἀπὸ-τὸ** σύνδ. ἀπ'-τὴν Λέσβ. ἀπτο Καππ. (Ούλαγ.) ἀστὸ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σαράχ. Χαλδ. κ.ά.) ἀστὲ Καππ. (Φάρασ.) ἀστὰν Πόντ. (Αργυρόπ.) ἀσσὸ Πόντ. (Χαλδ.) ἀσσο Καππ. (Τελμ.) ἀστοῦ Πόντ. (Κρώμν. Τραπ.) ἀσσοῦ Πόντ. (Τραπ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀναφορικοῦ τό. Τὸ ἀστό, ἀστὲ καὶ ἀσσὸ πρὸ φων. γίνονται ἀστ', ἀσσ'. Τὸ ἀστὲ προσέλαβε τὸ ε ἐν συνεκφορῷ μετὰ ἐπομένου φηματικοῦ τύπου ἀρχομένου ἀπὸ ε.

1) 'Αφότου (ἐν τῇ σημ. ταύτῃ πανταχοῦ τοῦ Πόντου μετὰ τὸ ρ. τῆς προτάσεως τίθεται συνήθως τὸ ἐπιφρηματ.

πρόσφυμα κιάν') Λέσβ. Πόντ. (Αργυρόπ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σαράχ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): 'Ἡ πύργους μας ἀπ'-τὴν ἀπόθανι ἡ μάννα μας ἡγριψι (ἀγρίεψε. Ἐκ παραμυθ.) Λέσβ. 'Αστὸ ἐτελείωσεν τ' ὁσχόλειον κιάν' δουλείαν κ' εὑρεν (ἀφότου ἐτελείωσε τὸ σχολεῖον δὲν εὑρεν ἐργασίαν) Χαλδ. 'Αστ' ἔρθα κιάν' ἀραεύω σε (ἀφότου ἥλθον σὲ ζητῶ) Κοτύωρ. Χαλδ. 'Ασσ' ἐγενέθα κιάν' καλὴν ἡμέραν κ' εἰδα (ἀφότου ἐγενέθην δὲν εἰδα καλὴν ἡμέραν) Χαλδ. 'Αστοῦ ἔρθεν ἀδὰ ἐνέσπαλεν τ' ὁσπίτ' ν ἀτ' (ἀφότου ἥλθεν ἐδῶ ἐλησμόνησε τὴν οἰκογένειάν του) Τραπ. 2) 'Αφοῦ Καππ. (Τελμ.) Πόντ. (Αργυρόπ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Σαράχ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): 'Ασσοῦ ἔφαες πία καὶ κρασίν Τραπ. 'Ασσὸ κλαίς καὶ ὑστερία κρούς κιόλα (ἀφοῦ κλάψης καὶ κατόπιν χτυπᾶς κιόλα) Κοτύωρ. Χαλδ. 'Αστοῦ κ' θέλτες ντό νὰ φτάγω; (ἀφοῦ δὲ θέλεις τί νὰ κάμω;) Τραπ. 'Ασσοῦ ἐπείνασες φά (φάγε) αὐτόθ. 'Ασσοῦ θὰ ἔρται ἐτοίμασον τὸ τραπέζ' (ἀφοῦ θὰ ἔλθῃ κτλ.) αὐτόθ. 'Αστὸ ἔξερες ἀτο γιατί κ' ἔλεες μ' ἀτο; (ἀφοῦ τὸ ηξευρες διατί δὲν μοῦ τὸ ἔλεγες;) Χαλδ. 'Αστὸ ἐσκότωσεν ἀτο κ' ὑστερία ἐπουδάμενεψεν (μετενόησε) αὐτόθ. 'Ασσὸ κ' ἔκ' σες με καλὰ ἔπαθες (ἀφοῦ δὲν μὲ ἡκουσες κτλ.) αὐτόθ. 'Αστ' ἐπῆγα ἐδέβα κ' ὑστερία ἐντῶκεν 'ς σὸ νοῦ μ' ντὸ θὰ ἔλεγα (ἀφοῦ ἀνεχώρησα ἐνθυμήθην ἐκεῖνο ποῦ θὰ ἔλεγα) αὐτόθ. || Παροιμι.

M' ἔρχουσ' νε, σύντεκνε, κι ἀστ' ἔρθες καλῆς ὥρισες (νὰ μὴν ἡρχεσο, σύντεκνε, ἀλλ' ἀφοῦ ἥρθες κτλ.) Ἐπὶ ἀναγκαστικῆς φιλόφρονος ὑποδοχῆς ἀνεπιθυμήτου ἐπισκέπτου) Χαλδ. γ) 'Επειδὴ Καππ. (Ούλαγ.): Πολὺ κοτζὰ ἀπτο ἥτον (ἐπειδὴ ἥτο πολὺ γέρων). 2) "Οταν, δόπταν Καππ. (Φάρασ.) Πόντ. (Αργυρόπ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.): 'Αστὰν ἔφτασεν ἀτον, ἔρωτεσεν ἀτον ποῦ πάει 'Αργυρόπ. 'Αστ' ἔρθα ἔγκ' ἀτο (τὸ ἔφερα) Κοτύωρ. 'Αστὸ πάς, δόσ' μ' ἀ (δῶσε μού το) αὐτόθ.

ἀποτόξωμαν τό, Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ρ. ἀποτοζώνω.

'Η ἀφηρημένη ἔννοια τοῦ ἀποτοζώνω. Συνών. ξεσκόνισμα.

ἀποτοζώνω Πόντ. (Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τοζώνω.

Τινάσσω τι πρὸς καθαρισμὸν ἀπὸ τοῦ κονιορτοῦ ἔνθ' ἄν.: 'Ἐπειόζωσα τὰ λώματα μ' Τραπ. 'Αποτόξωσο τὰ δέα σ' Οφ. Συνών. ἀποτοζώνω 2, ξεσκονίζω, τινάζω, ἀντίθ. τοζώνω.

ἀπότοιχος δ, Κύθν. Μύκ. κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. ἀπότοχος Μύκ. ἀπότοιχο τό, Πάρ.

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ούσ. τοῖχος.

1) Τὸ δπισθεν μέρος τοίχου μάλιστα ἀγροτικοῦ Κύθν. Μύκ. Πάρ. κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. 2) Θέσις ὑπήνεμος ὑπὸ τοῖχον ἦ καὶ ἀλλαχοῦ προστατευτικὴ ἀπὸ βροχῆς Μύκ.: 'Ἐτοει λοιπὸν τὸν ἥπιασε μιὰ βροχὴ τοιά πάει 'ς ἔναν ἀπότοιχο τοιά στέτοσεται ὡς ν' ἀποβρέξῃ (ἐκ παραμυθ.)

ἀποτοιχώνομαι Ίων. (Κρήν.) Χίος

'Εκ τοῦ ούσ. ἀπότοιχος.

Κρύπτομαι δπισθεν τοίχου ἔνθ' ἄν.: Φύγε ἀπότοιχώσου Χίος 'Ο δεῖνα ἀπότοιχώθηκε - εἶναι ἀπότοιχωμένος αὐτόθ.

ἀποτόκι τό, ἀμάρτ. ποτόκι Πελοπν. (Ανδρίτσ. Όλυμπ. Τριφυλ.) Χάλκ. κ.ά. 'ποντόκ' Σάμ. 'ποτότοιν Κύπρ. κοτότοιν Απουλ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀπότοκο. 'Ο τύπ. 'κοτότοιν εἶχει τὸ κατί τοῦ π. ισως κατ' ἐπίδρασιν τοῦ κόττα.

1) 'Απότοκο 1, δ Ιδ., ἔνθ' ἄν.: Φρ. 'Ἐπασε 'ποτόκι (ἐπὶ τοῦ συχνάζοντος εἰς ὥρισμένον μέρος) Ανδρίτσ. 2) Μέ-

